

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

793

Vragen van het lid **Boswijk** (CDA) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Defensie over *Nederlandse jongeren die zich zorgen maken over oorlog* (ingezonden 8 oktober 2025).

Antwoord van Minister **Van Oosten** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 5 januari 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 296.

Vraag 1

Herkent u de zorgen van kinderen en jongeren over oorlog en veiligheid, zoals blijkt uit het onderzoek van UNICEF?¹

Antwoord 1

De Rijksoverheid neemt de zorgen van kinderen en jongeren zoals uit het onderzoek van Unicef blijkt, uiterst serieus.

Vraag 2

Welke verantwoordelijkheden ziet u voor de overheid om ervoor te zorgen dat kinderen in Nederland zich veilig voelen?

Antwoord 2

De Rijksoverheid werkt aan de veiligheid van kinderen op verschillende gebieden. Zowel op het gebied van fysieke als digitale veiligheid en weerbaarheid. Zo is recentelijk door het kabinet de Strategie Kinderrechten Online gelanceerd. Hierin staat hoe de overheid en organisaties samenwerken aan oplossingen die jongeren helpen om veilig en vaardig op te groeien. Betere ondersteuning voor ouders en het vergroten van de digitale weerbaarheid is hier onderdeel van.

Vraag 3

Op welke manier worden kinderen en hun specifieke behoeften en kwetsbaarheden momenteel meegenomen in plannen om Nederland veilig en weerbaar te houden? Kunt u hierbij ingaan op fysieke kwetsbaarheden van jongeren, maar ook op kwetsbaarheden omdat zij midden in hun ontwikkeling zitten en bijvoorbeeld zo veel mogelijk voorkomen moet worden dat zij onderwijs missen?

¹ Trouw, «Nederlandse jeugd maakt zich zorgen om oorlogen», 8 oktober 2025

Antwoord 3

Het versterken van de weerbaarheid van Nederland is niet alleen een taak voor de overheid, maar ook voor de gehele samenleving. Voor kinderen en jongeren is het van groot belang dat zij worden meegenomen in de plannen om Nederland veilig en weerbaar te houden. De bijdrage van het funderend onderwijs is belangrijk voor de gehele weerbaarheidsopgave en onderstreept ook het belang van continuïteit in deze sector. Om die reden houdt de Rijksoverheid bij het treffen van voorbereidingen op mogelijke crises rekening met kinderen en specifiek ook met kinderen in een kwetsbare positie. Het onderwijs speelt daarin een essentiële rol. Het Ministerie van OCW zet er daarom op in dat de onderwijssectoren van het funderend onderwijs zo goed mogelijk zijn voorbereid op situaties van maatschappelijke ontwrichting, zodat het onderwijs aan alle leerlingen zoveel mogelijk door kan blijven gaan. OCW doet dit samen met andere organisaties in de onderwijssector, die voor de continuïteit van het onderwijs in crisissituaties van belang zijn.

Vraag 4

Hoe borgt u dat de belangen van kinderen in crisistijd niet van tafel vallen?

Antwoord 4

Besluitvorming en communicatie tijdens een crisis ziet toe op de belangen van alle inwoners van Nederland, dus ook van kinderen.

Vraag 5

Is er in de communicatie vanuit de overheid over oorlog en mogelijke rampen specifieke aandacht voor kinderen (van 0 tot 18), aangezien veel kinderen aangeven dat hun zorgen een direct gevolg zijn van wat ze zien op televisie en op sociale media?

Antwoord 5

In november 2025 is de meerjarige publiekscampagne Denk vooruit gestart, inclusief een informatieboekje dat vanaf 25 november bij ruim 8,5 miljoen adressen huis-aan-huis is bezorgd. Dit boekje richt zich op het activeren van het huishouden en is niet specifiek gericht op de zorgen van kinderen. Unicef heeft hier bij de start van de verzendperiode haar zorg over geuit. Wel wordt in deze publicatie aandacht gegeven aan het voeren van het gesprek binnen een huishouden en het gezamenlijk opstellen van een noodplan. Ouders en verzorgers worden gestimuleerd om het gesprek binnen het gezin te voeren. Daarnaast staan er op www.denkvooruit.nl vragen en antwoorden met tips voor ouders/verzorgers om het gesprek met kinderen die zich zorgen maken te voeren en een doorverwijzing naar organisaties die hen hierbij kunnen helpen.

Als onderdeel van de campagne-inzet in 2026 komt er speciale aandacht voor het informeren en activeren van kinderen en jongeren. Daarnaast is er al in een groot aantal veiligheidsregio's een Risk Factory: een fysiek beleevingscentrum voor veiligheid waar basisschoolleerlingen antwoord krijgen op allerlei vragen die gaan over veiligheid en leren hoe ze met deze risico's om kunnen gaan.

Vraag 6

Is bij communicatie vanuit de overheid over crisisparaatheid aandacht voor het feit dat kinderen dit ook zien en dat dit tot zorgen kan leiden? Welke acties neemt u om te zorgen dat kinderen hierover in gesprek kunnen gaan?

Antwoord 6

Zie antwoord vraag 5. Zie aanvullend ook het antwoord op vraag 3, waaruit blijkt dat het Ministerie van OCW hier ook andere organisaties in de onderwijssector bij betreft.

Vraag 7

Bent u voornemens om binnen de middelen die gereserveerd zijn voor het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid een deel specifiek te bestemmen voor het vergroten van de weerbaarheid van kinderen? Zo ja, welke plannen heeft u hiervoor? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

In november 2025 is de meerjarige publiekscampagne Denk vooruit gestart. Als onderdeel van de campagne-inzet in 2026 komt er speciale aandacht voor het informeren en activeren van kinderen en jongeren.

Vraag 8

Op welke manier bent u van plan er voor te zorgen dat meer kinderen en jongeren er vertrouwen in krijgen dat de overheid weet wat zij nodig hebben om zich veilig te voelen, aangezien uit de peiling van UNICEF blijkt dat nu slechts een kwart van hen denkt dat de overheid weet wat hiervoor nodig is?

Antwoord 8

Het is van belang dat de Rijksoverheid blijft investeren in de betrokkenheid van jongeren bij al het beleid dat hen aangaat, waaronder op het gebied van veiligheid. Want jongeren kunnen het beste zelf aangeven hoe hun veiligheidsgevoel versterkt kan worden.

Op de NAVO-top ontvingen de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister-President het manifest over hoe jongeren vrede en veiligheid ervaren in Nederland en hebben ze met jongeren het gesprek gevoerd. Dit manifest is opgesteld door twee Jongerenvertegenwoordigers aan de hand van gesprekken met meer dan 1000 jongeren. Het manifest beschrijft de zorgen van jongeren op het gebied van geopolitieke spanningen, polarisatie in de samenleving, bestaanszekerheid en de digitale wereld. In dit manifest wordt uiteengezet hoe de overheid jongeren beter kan betrekken bij de besluitvorming rondom thema's als veiligheid en weerbaarheid- fysiek en digitaal. In het gesprek met jongeren op de NAVO-top is afgesproken dat de Minister-President elk half jaar met de Jongerenvertegenwoordigers om tafel gaat, en zijn opvolger motiveert hetzelfde te doen. Tot slot, kwam uit het gesprek naar voren dat de stem van jongeren wordt betrokken in de werkgroep van de Ministeries van Defensie, Justitie en Veiligheid en de NCTV.

Om de stem van jongeren beter te betrekken bij al het beleid dat hen aangaat wordt gewerkt aan een Nationale Jeugdstrategie². Op 4 september jl. is door jongeren het ontwerp voor de nationale jeugdstrategie gepresenteerd. Dit ontwerp, waar 12.000 jongeren uit Europees en Caribisch Nederland aan meewerkte, bevat aanbevelingen vanuit jongeren op 9 door hen gekozen thema's (waaronder «politiek en veiligheid»). Het doel van de nationale jeugdstrategie is dat er afspraken worden gemaakt over de manier waarop jongeren duurzaam en structureel betrokken worden bij het maken van beleid. De nationale jeugdstrategie noemt bestaanszekerheid, een verslechterende mentale gezondheid en een gebrek aan toekomstperspectief de drie grootste uitdagingen voor Nederlandse jongeren. De komende tijd werken de Ministeries van VWS, SZW en OCW aan het implementeren van de nationale jeugdstrategie.

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/05/17/start-nationale-jeugdstrategie-met-duurzame-en-structurele-betrokkenheid-van-jongeren>